

Uppföljning av internkontrollplan 2020

Grundskolenämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Granskningar	4
Nämndens granskningar.....	4
Risk: Diskrepans mellan betyg på nationella proven och betyg	4
Granskning: Diskrepans mellan betyg och resultat på nationella proven	4

Inledning

Den interna kontrollen ingår i grundskolenämndens samlade styr- och ledningssystem. Grundskolenämnden har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen ska vara praktiskt och ändamålsenligt uppbyggd utifrån verksamhetens behov och förutsättningar samt hantera risker och förebygga att fel uppstår genom att vara ett verktyg för att se till att:

- verksamheten är ändamålsenlig och effektiv
- information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig
- lagar, förordningar och styrdokument efterlevs
- säkra tillgångar och förhindra förluster samt upptäcka och eliminera eller förebygga allvarliga fel.

I grundskolenämndens interna kontrollplan för 2020 anges vilka olika granskningsområden som ska följas upp under året. Granskningarna återrapporteras till nämnden löpande under året i separata rapporter liksom denna.

Granskningar

Nämndens granskningar

Risk: Diskrepans mellan betyg på nationella proven och betyg

Beskrivning av risk

Det finns risk för stora skillnader mellan skolors betygsättning i förhållande till de nationella proven och även variation mellan skolor. Möjliga orsaker kan vara lärares tolkning av kursplanernas mål och kriterier och vad som krävs för olika betyg. Konsekvensen kan bli att bedömningen inte alltid är likvärdig, vare sig på individnivå eller på skolnivå.

Enhet

Utbildningsområden

Granskning: Diskrepans mellan betyg och resultat på nationella proven

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Följsamhet med nationella riktlinjer kring bedömning och betygsättning.

Syfte med granskningen:

Se på nuläget i Malmö vad gäller förekomst av skillnader mellan betyg och resultat på nationella proven samt eventuella skillnader mellan skolor. Undersöka orsaker vid eventuella markanta avvikelser för att ge underlag för ett utvecklingsarbete.

Omfattning/avgränsning:

Betyg och provresultat i ämnena engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk i årskurs 9.

Granskningsmetod:

Granskning av eventuell förekomst av diskrepanser mellan betyg i årskurs 9 och resultat på nationella prov utifrån grundskoleförvaltningens statistik för läsåret 2018/2019. Läsåret 2019/2020 genomfördes inga nationella prov på grund av pandemiläget, och granskningen har därför inte innefattat intervjuer med betygsättande pedagoger i enlighet med internkontrollplanen. Statistiken är baserad på resultat för de elever som erhållit ett slutbetyg för årskurs nio och som genomfört samtliga delprov i respektive ämne. Varje ämnesprov består av ett antal delprov. En elev behöver ha genomfört samtliga delprov för att erhålla ett samlat poängantal för ämnesprovet.

Resultat

Granskningsresultat

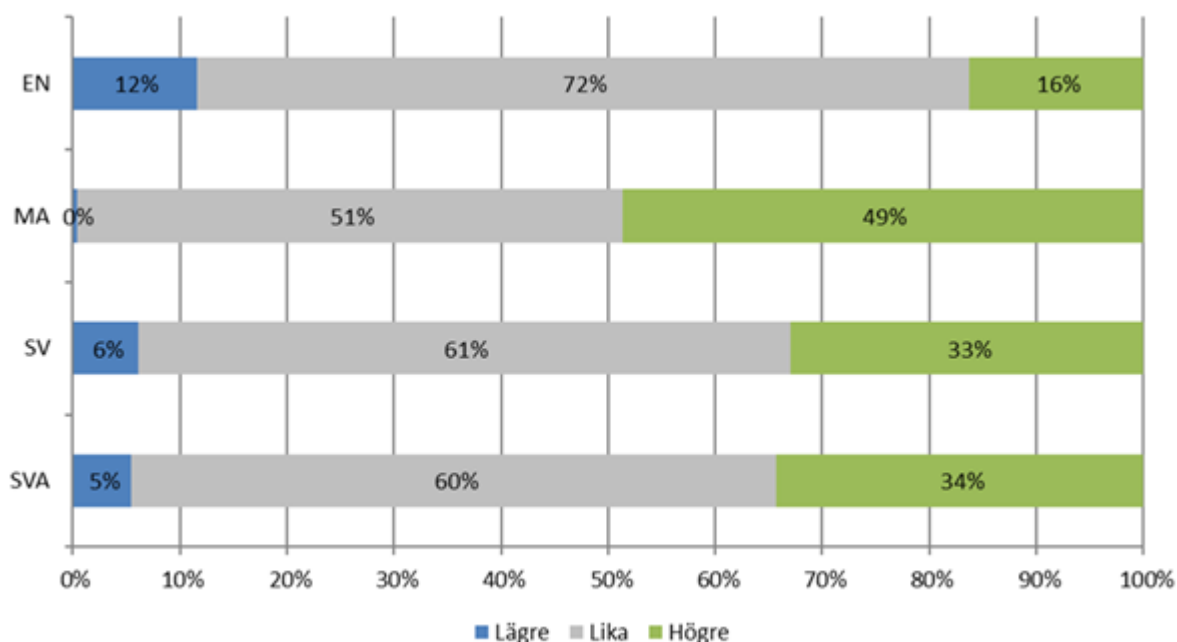
Av Skolverkets Allmänna råd för betyg och betygsättning (2018) framgår att en betydande skillnad i betygsättning i förhållande till de nationella proven, och mellan olika skolor och mellan olika elevgrupper, kan indikera att betyg sätts utifrån olika måttstockar och att betygsättningen därmed inte är likvärdig. Vidare anges i de allmänna råden att det inte finns något krav på överensstämmelse mellan betyg och provbetyg för en enskild elev. Det är först på en aggregerad nivå som de nationella proven kan användas som en indikator för likvärdig betygsättning.

Granskningen visar sammantaget på betydande skillnader mellan skolor i betygsättning i relation till de nationella provresultaten för läsåret 2018/2019. En elev behöver ha genomfört samtliga delprov för att erhålla ett samlat poängantal för ämnesprovet. Provpöäng och betygspoäng följer samma skala: E=10 poäng D=12,5 C=15 B=17,5 A=20

Läsåret 2018/2019	Andel (%) elever som genomfört samtliga delprov	Genomsnittlig poäng	
		Nationella prov	Ämnesbetyg
Engelska	85,3	14,8	13,8
Matematik	87,0	9,7	11,0
Svenska	92,7	13,7	14,1
SvenskaA	81,0	8,1	8,2

Resultatbild för läsåret 2018/2019, Grundskoleförvaltningen

Diagrammet nedan visar andel (%) elever med lägre, lika och högre ämnesbetyg jämfört med provbetyg för Grf på systemnivå.

Resultatbild för läsåret 2018/2019, skolnivå

Läsåret 2018/2019	Diskrepans i procentenheter avseende betyg och provpoäng			
	EN	MA	SV	SVA
Störst diskrepans för enskild skola avseende högre betyg än provpoäng	59,1	83,8	76,2	68,0
Minst diskrepans för enskild skola avseende högre betyg än provpoäng	2,5	11,5	11,1	4,5
Störst diskrepans för enskild skola avseende lägre betyg än provpoäng	35,0	7,7	25,3	25,0
Minst diskrepans för enskild skola avseende lägre betyg än provpoäng	0,0	0,0	0,0	0,0

Analys

Granskningen visar på betydande skillnader i betygssättning i relation till de nationella provresultaten mellan skolor för läsåret 2018/2019. Det framgår även att diskrepanserna har olika omfattning i de fyra granskade ämnena. Matematik är det ämne som har störst diskrepans vad gäller ett högre betyg än provpoängen och minst diskrepans vad gäller ett lägre betyg än provpoäng. Engelska har minst diskrepans vad gäller högre betyg än provpoäng och störst diskrepans avseende ett lägre betyg än provpoäng. Resultatbilderna för svenska och svenska A har i jämförelse något mindre diskrepanser.

Utfallet i denna granskning stämmer överens med de nationella granskningar som Skolverket och Skolinspektionen genomfört på senare år. Skolmyndigheterna beskriver att betygssättningen i relation till de nationella proven generellt varierar mellan skolor och att det finns tydliga inslag av relativ betygssättning. Påtagliga skillnader i betygssättning i förhållande till de nationella proven mellan olika skolor kan indikera att betygen sätts utifrån olika måttstockar och att den därmed inte är likvärdig. I de nationella granskningar beskrivs att betygssättning i ganska hög grad är relativ, det vill säga att den relateras till den genomsnittliga prestationsnivån hos eleverna på respektive skola.

Resultaten på de nationella proven är ett viktigt bedömningsunderlag i de ämnen som har sådana. Resultaten ska ”särskilt beaktas” vid betygssättning enligt en bestämmelse som trädde i kraft 29 juni 2018. Det går inte att bortse från resultatet om det inte finns särskilda skäl för det. Provresultatet ska fungera som stöd för en likvärdig och rättvisande bedömning och betygssättning av en elevs kunskaper.

Skolmyndigheterna beskriver att betygssättningen i relation till de nationella proven generellt varierar mellan skolor och att betygssättning i ganska hög grad är relativ, det vill säga att den relateras till den genomsnittliga prestationsnivån hos eleverna på respektive skola. Skolverket anger att den relativa betygssättningen kan förklara mellan 25-40 procent av de totala skillnaderna mellan olika skolors betygssättning i relation till de nationella proven. De påtalar att om betygen är mer generöst satta på en del skolor kan dessa framstå som att de håller högre kvalitet i undervisningen än vad de faktiskt gör.

Slutsatser

Betygsresultat är viktiga kvalitetsindikatorer på såväl skol- som systemnivå och ger information för rektorer och skolhuvudmän om de skolor de ansvarar för. Om betygen inte speglar elevers faktiska kunskaper blir det svårt att veta hur elevernas kunskaper i olika skolor ser ut, och därmed om insatser som gjorts av skolor, huvudman och staten för att höja elevernas kunskaper gett avsedda effekter. Nationella analyser har visat att elever som går i skolor med generös betygssättning i förhållande till nationella prov i genomsnitt klarar sig sämre på gymnasiet jämfört med elever som fått samma betyg men gått på skolor med en mindre generös betygssättning.

Betygen i årskurs nio fungerar som urvalsinstrument till gymnasieskolan och dess olika program. Betygsresultaten är avgörande för om den enskilde eleven kommer in på ett nationellt program eller inte, och till vilket av de nationella programmen. Betygen avgör också vilken gymnasieskola eleven kommer in på och även vilka inriktningar på introduktionsprogram som en elev får gå. Om betygssättningen inte är likvärdig kan det leda till att elever som konkurrerar om gymnasieskolans studieplatser behandlas olika.

Granskningens underlag påvisar behov av ett utvecklingsområde kring bedömning och betygssättning för samtliga nivåer i styrkedjan inom ramen för grundskoleförvaltningens systematiska kvalitetsarbete.

(Utbildningsområden)

Åtgärd	Vad ska göras:
Ta fram förslag för att utveckla analys av bedömning och betygssättning inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet	Grundskoleförvaltningen tar fram förslag på innehåll och strukturer inom det systematiska kvalitetsarbetet för utveckling av skolors och huvudmannens analys av bedömning och betygssättning ur ett likvärdighetsperspektiv.
Genomföra en fördjupad analys om	Grundskoleförvaltningen genomför en fördjupad analys (alternativt

Åtgärd	Vad ska göras:
bakomliggande orsaker till skillnader i bedömning och betygssättning	förstudie) kring de bakomliggande orsaker som utgör skillnader i utfallet gällande bedömning och betygssättning mellan skolor utifrån följsamhet med Allmänna råd för bedömning och betygssättning.